

Številka: 511-21/2019/6

Ljubljana, 4.4.2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

- **ZADEVA: Izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na 14. zasedanju Konference pogodbenic Baselske konvencije (BC COP-14), 9. zasedanju Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije (RC COP-9) in 9. zasedanju Konference pogodbenic Stockholmske konvencije (SC COP-9), ki bodo potekala od 29. aprila do 10. maja 2019 v Ženevi, Švica – predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na _____seji dne _____sprejela naslednji:

SKLEP:

- Vlada Republike Slovenije je sprejela izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na treh zasedanjih konference pogodbenic od 29. aprila do 10. maja 2019 v Ženevi, Švica, in sicer za:
 - 14. zasedanje Konference pogodbenic Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja (BC COP14), ki bo potekalo od 2. do 8. maja 2019, ,
 - 9. zasedanje Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (RC COP-9), ki bo potekalo od 7. do 10. maja 2019, in
 - 9. zasedanje Konference pogodbenic Stockholmske konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih (SC COP-9), ki bo potekalo od 29. aprila do 3. maja 2019.
- Vlada Republike Slovenije je določila predstavnico Republike Slovenije, ki se bo udeležila 14. zasedanja Konference pogodbenic Baselske konvencije iz prve alineje prejšnje točke v naslednji sestavi:
 - Jana Miklavčič, Vodja sektorja za odpadke, sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor, vodja delegacije.
- Vlada Republike Slovenije je določila predstavnika Republike Slovenije, ki se bo udeležil 9. zasedanja Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije iz druge alineje 1. točke tega sklepa v naslednji sestavi:
 - Alojz Grabner, direktor, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ministrstvo za zdravje, namestnik vodje delegacije.

4. Vlada Republike Slovenije je določila predstavnico Republike Slovenije, ki se bo udeležila 9. zasedanja Konference pogodbenic Stockholmske konvencije iz tretje alineje 1. točke tega sklepa v naslednji sestavi:

– Vesna Ternifi, sekretarka, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ministrstvo za zdravje, namestnik vodje delegacije.

Stojan Tramte
generalni sekretar

Prejmejo:

1. Ministrstvo za okolje in prostor,
2. Ministrstvo za zdravje,
3. Ministrstvo za zunanje zadeve,
4. Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica, Direktorat za okolje, MOP
- mag. Jana Miklavčič, vodja, Sektor za odpadke, Direktorat za okolje, MOP
- mag. Alojz Grabner, direktor, Urad RS za kemikalije, MZ
- Vesna Ternifi, Urad RS za kemikalije, MZ

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Udeležba predstavnikov Slovenije na treh vzporednih zasedanjih konference pogodbenic Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, konference pogodbenic Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini in konference pogodbenic Stockholmske konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih, ki bodo potekale v Ženevi od 29. aprila do 10. maja 2019, je pomembna. Slovenija je kot država pogodbenica vseh treh konvencij zavezana k izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz pogodb in formalnih odločitev, ki se sprejemajo na zasedanjih pogodbenic. Države pogodbenice se na trojnem COPu sestanejo vsaki dve leti, da bi sprejeli odločitve za zaščito zdravja ljudi in okolja pred škodljivimi kemikalijami in odpadki. Tema sedanjega trojnega COPa je: »Čist planet, zdravi ljudje: ustrezno ravnanje s kemikalijami in odpadki.«

Evropska unija in njene države članice imajo pri doseganju nadzora prehodov nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja ključno vlogo. Na konferenci pogodbenic Baselske konvencije se bo obravnavalo teme, ki so za Slovenijo posebej pomembne, na primer sprejetje svežnja ukrepov za plastične odpadke in zagotovitev predelave in odstranjevanja odpadkov na okolju varen način, ki ne prispeva k povečanju količine morskih odpadkov, vključno z ustanovitvijo

partnerstva za plastične odpadke, posodobitvijo tehničnih smernic za ravnanje s plastičnimi odpadki, morebitne spremembe prilog Konvencije II, VIII in IX v povezavi s plastičnimi odpadki na osnovi norveškega predloga, sprejetje novih delovnih orodij za okolju varno ravnanje z odpadki, in sicer praktični priročniki za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, financiranja, obveščanja o čezmejnem premeščanju odpadkov, ravnanje z odpadki na okolju varnem načinu, navodila za recikliranje in obnovitev strategij, tudi v neformalnem sektorju, sprejetje posodobljenih in novih tehničnih smernic za obstojna organska onesnaževala, sprejetje tehničnih smernic o čezmejnem premeščanju odpadne električne in elektronske opreme, napredek pri spremembah prilog Baselske konvencije glede seznamov postopkov predelave in odstranjevanja, pri razvoju tehničnih smernic za sežiganje odpadkov in za odlagališča ter napredek o ratifikaciji člena o prepovedi.

Na konferenci pogodbenic Rotterdamske konvencije se bo obravnavalo vključitev sedmih kemikalij na prilogo III konvencije. Slovenija (in EU kot celota) podpira vključitev vseh predlaganih kemikalij. Ker je za vključitev potreben konsenz vseh držav članic, je pričakovati težave pri treh kemikalijah (krizotil, acetoklor in parakvat). Konferenca bo sprejela tudi program dela in proračun za prihodnji dve leti, predviden letni proračun za Slovenijo za namen izvajanje Rotterdamske konvencije je 3500 EUR letno, kar je v skladu z dosedanjimi prispevki.

Ponovno se bo obravnavalo poslovnik ter predlog, da bi se spremenilo pravilo glede glasovanja za vključevanje kemikalij na prilogo III. Namesto konsenza se predlaga 2/3 večina. Slovenija in EU to v principu podpirata, a je zelo malo verjetno, da bo ta odločitev sprejeta, zaradi nekaj držav, ki temu nasprotujejo.

Do sedaj so se na konferencah pogodbenic Stockholmske konvencije vzpostavila osnovna pravila delovanja, imenovale so se potrebne strokovne skupine, določil sistem poročanja s pripravo in odobritvijo potrebnih obrazcev, koordinirala se je priprava strokovnih smernic ter sprejeli sklepi, ki so potrebni za doseganje osnovnih ciljev konvencije. Na vseh zasedanjih so pogodbenice potrdile tudi vključitev novih POPs snovi, ki jih je sedaj 27. Na osnovi konvencije je Republika Slovenija pripravila Nacionalni izvedbeni načrt za ravnanje s POPsi v letih od 2009 do 2013 in ga posredovala Sekretariatu konvencije. COP-9 SC je namenjen vključitvi novih POPs kandidatov, pregledu obstoječih omejitev in specifičnih izjem, pregledu dela, ki se izvaja na področju učinkovitosti konvencije in smernic, izvajanju določil s strani pogodbenic in ostalih strokovnih vsebinah.

Udeležba je pomembna tudi z vidika predsedovanja Slovenije Svetu EU v letu 2021, ko bo Slovenija ali vodila usklajevanja stališč držav članic EU za takrat aktualne konference pogodbenic konvencij in njenih protokolov ter pripadajočih delovnih teles ali vodila aktivnosti po konferenci, kar je odvisno od datuma prihodnjega trojnega srečanja za BC COP15, RC COP10 in SC COP10.

Na ravni EU vse države članice zagotavljajo svojo prisotnost na samem zasedanju konferenc pogodbenic konvencije in usklajevalnih sestankih EU na licu mesta konference vsaj v minimalnem obsegu, kar zahteva za tri zasedanja pogodbenic najmanj tričlansko delegacijo. Po en delegat: Vesna Ternifi, Urad RS za kemikalije, MZ bo tako od 29. aprila do 3. maja 2019 sodeloval na 9. konferenci pogodbenic Stockholmske konvencije. Na 14. zasedanju Konference pogodbenic Baselske konvencije, od 2. do 8. maja 2019, bo sodelovala mag. Jana Miklavčič z Ministrstva za okolje in prostor, 9. zasedanja Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije pa se bo udeležil mag. Alojz Grabner, od 7. do 10. maja 2019, iz Urada RS za kemikalije, MZ.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE

f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA
----	---	----

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	-	-	-	-

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		
OBRAZLOŽITEV:		
<p>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /</p> <p>II. Finančne posledice za državni proračun</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /</p>		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Okvirna ocena stroškov udeležbe predlagane delegacije v Ženevi, Švica, na vseh treh zasedanjih konferenc pogodbenic Baselske, Rotterdamske in Stockholmske konvencije znaša 4.700 EUR. Stroške udeležbe ene osebe krije Ministrstvo za okolje in prostor. Urad RS za kemikalije krije strošek udeležbe dveh oseb.</p>		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:		
– pristojnosti občin,		NE
– delovanje občin,		NE
– financiranje občin.		NE
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /</p> <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje. /</p>		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
<p>Predlog sklepa ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava na spletni strani MOP.</p> <p>Okvirna stališča EU in Slovenije so sprejeta v okviru Delovne skupine sveta WPIEI (Working Party on International Environmental Issues), podrobnosti pa se bodo dodatno usklajevale v okviru rednih srečanj EU na sami konferenci (ki potekajo praviloma dvakrat dnevno – pred jutranjim plenarnim zasedanjem in v odmoru za kosilo).</p> <p>Stališča do posameznih točk dnevnega reda še niso dokončna in javna.</p>		
<p>Če je odgovor DA, navedite datum objave: V razpravo so bili vključeni:</p>		

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Simon Zajc MINISTER	

PRILOGA 1

a) Izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na 14. zasedanju Konference pogodbenic Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja (BC COP14), 2. do 8. maja 2019, Ženeva, Švica

Slovenija je Baselsko konvencijo o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja (v nadaljnjem besedilu: Baselska konvencija) ratificirala leta 1993. Udeležba Republike Slovenije na 14. zasedanju Konference pogodbenic je pomembna predvsem zaradi prispevka k doseganju ciljev globalnega zmanjšanja onesnaževanja okolja z odpadki, zaradi tem, ki so za Slovenijo posebej pomembne glede nadzora nad čezmejnimi pošiljanjem nevarnih odpadkov in priprav na predsedovanje Svetu EU v drugi polovici leta 2021.

Konferenca pogodbenic je glavni organ Baselske konvencije, njena zasedanja pa običajno potekajo vsako drugo leto. Delo na konferenci pogodbenic se začne in konča na plenarnem zasedanju, podrobna pogajanja o posameznih temah dnevnega reda pa potekajo v delovnih skupinah ali odborih ter, kadar je potrebno, v njihovih podskupinah. Sklepe se v praksi sprejema s konsenzom.

Izhodišča EU in usklajevanje med državami članicami

Temelj Baselske konvencije je sistem nadzora izvoza, uvoza in tranzita določenih odpadkov. V skladu z Baselsko konvencijo je treba pristojne organe držav uvoza in tranzita vnaprej uradno obvestiti o izvozu odpadkov. Za uradno obvestilo je odgovorna država izvoznica, ki lahko tudi od povzročiteljev odpadkov ali izvoznikov zahteva, da predložijo taka obvestila prek njihovih pristojnih organov. Uradna obvestila morajo biti v pisni obliki, vsebovati pa morajo izjave in podatke, opredeljene v Prilogi V A k Baselski konvenciji. Odpadki se lahko izvozijo le v primeru,

če in ko so vse zadevne države v skladu s 6. členom Baselske konvencije dale pisno dovoljenje.

Nadzorni sistem z uradnim obvestilom o pošiljki odpadka in postopkom soglasja za čezmejno pošiljanje odpadkov Baselske konvencije se uporablja za nevarne odpadke, opredeljene v 1. členu in navedene v Prilogi VIII Baselski konvenciji, ter druge odpadke, navedene v Prilogi II, ki vsebuje odpadke, zbrane iz gospodinjstev, in ostanke, ki nastanejo pri sežiganju gospodinjstevskih odpadkov. Konvencija v Prilogi IX navaja tudi odpadke, ki ne spadajo na področje uporabe in pod nadzorni sistem, razen če taki odpadki vsebujejo snov iz ene od kategorij iz Priloge I v takem obsegu, da izkazujejo nevarne lastnosti iz Priloge III.

Ena od točk na začasem dnevnem redu za 14. zasedanje Konference pogodbenic se nanaša na predlog, ki ga je predložila Norveška, da se spremenijo nekatere priloge k Baselski konvenciji in se nanašajo na plastične odpadke.

Predlog za spremembo prilog II, VIII in IX h Konvenciji, ki ga je predložila Norveška, je bil pogodbenicam poslan 26. oktobra 2018. V skladu s predlogom se z nenevarnimi plastičnimi odpadki, ki spadajo pod revidiran vnos v Prilogi IX, lahko med državami še naprej trguje pod enakimi pogoji kot danes, medtem ko so plastični odpadki, ki zahtevajo posebno obravnavo, ter nevarni plastični odpadki, ki jih je mogoče najti pod ustreznimi novimi vnosi v prilogah II oziroma VIII, podvrženi nadzornemu sistemu Baselske konvencije.

Namen predvidenega akta je spremeniti ali dodati vnose, ki zadevajo plastične odpadke, v:

- Priloge II za nenevarne plastične odpadke, ki so podvrženi nadzornemu sistemu Baselske konvencije,
- Priloge VIII za nevarne plastične odpadke, ki so prav tako podvrženi nadzornemu sistemu, in
- Priloge IX za nenevarne plastične odpadke, ki niso podvrženi nadzornemu sistemu, razen če taki odpadki vsebujejo snov iz ene od kategorij v Prilogi I v takem obsegu, da izkazujejo nevarne lastnosti iz Priloge III.

Če ne bo navedenih sprememb prilog h Baselski konvenciji, obstajajo precejšnja tveganja, da bodo plastični odpadki izvoženi v države, ki nimajo ustrezne infrastrukture za učinkovito zbiranje odpadkov in okolju varno ravnanje z njimi. Predvideni norveški predlog bo prispeval k:

- izboljšanju kontrol nad izvozom plastičnih odpadkov,
- podpori za okolju varno ravnanje s plastičnimi odpadki,
- zmanjšanju tveganj, da bi plastični odpadki našli pot v okolje, in
- preprečevanju globalnega problema, ki ga morski odpadki pomenijo za okolje.

Spremembe prilog II, VIII in IX h Konvenciji bodo v EU začele veljati, potem ko bodo prenesene s spremembo Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov. Spremembe za izvajalce dejavnosti in organe, ki se nanašajo na izvoz iz EU, bodo odvisne od vrste odpadkov in namembnih držav.

Samodejni prenos norveškega predloga v Uredbo (ES) št. 1013/2006 bi imel za posledico, da bi se postopek uradnega obveščanja uporabljal za pošiljke znotraj EU, ki zajemajo odpadke, ki so bili na novo vključeni v prilogo II ali VIII k Baselski konvenciji. To pomeni, da bodo pošiljke plastičnih odpadkov znotraj EU in EGP, ki so na novo vključene v priloge II in VIII, podvržene novim nadzornim ukrepom in prepovedjo izvoza teh odpadkov v države nečlanice OECD. Medtem ko bi bil ta položaj zaželen glede izvoza iz EU, ne pa tudi za pošiljke plastičnih

odpadkov, namenjene recikliranju, znotraj EU in EGP, saj bi zanje veljali novi postopki uradnega obveščanja. Te pošiljke so že zdaj podvržene okoljevarstvenim zahtevam v zakonodaji EU na področju odpadkov, zaradi uvedbe novih upravnih postopkov pa bi lahko recikliranje plastike v EU postalo bolj zapleteno in dražje, medtem ko bi bile koristi z okoljskega vidika zgolj omejene.

Da bi v EU in EGP ohranili trenutni položaj, tj. brez nadzornega sistema Baselske konvencije za pošiljke novih plastičnih odpadkov, bi bilo treba zadevne določbe priglasiti sekretarju Baselske konvencije v skladu z 11. členom Baselske konvencije. Ta člen pogodbenicam omogoča, da sklepajo dvostranske, večstranske ali regionalne sporazume ali dogovore v zvezi s prehodom odpadkov prek meja, če so taki sporazumi ali dogovori skladni z okolju varnim ravnanjem z odpadki, kakor to zahteva Baselska konvencija. Sporazumi ali dogovori predvidevajo določbe, ki za okolje niso manj varne od tistih, ki jih predvideva ta konvencija, pri čemer se upoštevajo interesi držav v razvoju.

Norveški predlog in aktivnosti EU po njegovem sprejetju z uveljavitvijo 11. člena Baselske konvencije je skladen z Evropsko strategijo za plastiko z dne 16. januarja 2018, ki navaja, da bo mednarodno ukrepanje ključno za obravnavanje najpomembnejših virov plastičnih odpadkov v oceanih, in sicer nezadostne infrastrukture za ravnanje z odpadki v državah v razvoju in gospodarstvih v vzponu. Strategija za plastiko zlasti omenja, da je treba podpreti ukrepe v skladu z Baselsko konvencijo in zagotoviti, da se vsa plastika, poslana za recikliranje v tujino, obdelava pod pogoji, podobnimi tistim, ki se uporabljajo v EU. EU izvozi znaten delež plastičnih odpadkov v tretje države (3 milijone ton v letu 2016), kjer še vedno obstaja negotovost glede ravnanja z njimi in se povečujejo čezmejne težave v okviru mednarodnih sprememb, tudi nedavne odločitve Kitajske, da omeji uvoz nekaterih vrst plastičnih odpadkov.

Norveški predlog je bil obravnavan znotraj dveh delovnih skupin Sveta EU za mednarodna okoljske zadeve (WPIEI), sam proces usklajevanja pa je še v teku. Skupna stališča EU se bodo dodatno oblikovala na koordinacijskih sestankih držav članic in Evropske komisije na kraju srečanja. Romunija bo kot predsedujoča Svetu Evropske unije na teh vsebinah organizirala in vodila usklajevalne sestanke, na katerih bodo države članice in Komisija izmenjale mnenja ter usklajevale stališča o posameznih dokumentih. **Pogajanja so v smeri podpore norveškemu predlogu s tem, da EU države po sprejetju tega predloga uveljavijo 11. člen Baselske konvencije, kar pomeni, da se v EU in EPG za pošiljke ohranja trenutni nadzorni položaj čezmejnih pošiljk plastičnih odpadkov.**

Stališča Republike Slovenije do glavnih tem

Izhodišča, podana v sklepu Sveta EU glede norveškega predloga, v glavnem odražajo večino predhodno sprejetih usmeritev in stališč Slovenije. Slovenija se pridružuje prizadevanjem za podporo norveškemu predlogu o spremembah vnosa plastičnih odpadkov v priloge II, VIII in IX Baselske konvencije, pri čemer jasno podpira, da EU uveljavi 11. člen Baselske konvencije, s katerim ohranja enako raven za nadzor pošiljk znotraj EU oz. EPG območja kot do sedaj.

Za obravnavo globalnega izziva pomorskih odpadkov je namreč potrebna boljša kontrola čezmejnih pošiljk plastičnih odpadkov, predvsem v državah z nižjimi okoljskimi standardi in pomanjkljivo infrastrukturo za obdelavo plastičnih odpadkov. Izpuščanje nenevarnih trdnih odpadkov iz plastike v okolje povzroča globalne težave v obliki morskih odpadkov in mikroplastike. Zato Slovenija podpira tudi ustanovitev Partnerstva za plastične odpadke na globalni ravni, za katerega je predvidena ustanovitev na BC COP14.

Namen predlaganih sprememb je pojasniti razlikovanje med nevarnimi plastičnimi odpadki, ki so že zajeti v postopku predhodno pridobivanja soglasja, problematične tokove plastičnih odpadkov, ki bi jih bilo treba izvajati v skladu s postopkom predhodnega obveščanja (odpadki iz Priloge II) in neonesnaženih predhodno razvrščenih plastičnih materialov, primernih za takojšnje recikliranje. Slednja skupina predstavlja manj verjetno tveganje za okolje zaradi čezmejnih gibanj in zanjo ni potrebe za uporabo postopkov soglasja po predhodnem obveščanju po Baselski konvenciji. Tako predlog spodbuja trgovino za predelavo neonesnaženih in razvrščenih plastičnih odpadkov ter spodbuja okolju prijazno ravnanje z odpadki iz plastičnih mas, s čimer se bo omejilo onesnaževanje morij in oceanov.

Slovenija tudi podpira sprejetje smernic in novih raziskav za določene vrste odpadkov in ravnanj z njimi. Z razvojem novih tehničnih smernic bo lahko v okolju doseženo ustrezno ravnanje z odpadki, kot so odpadki iz električne in elektronske opreme, obstojnih organskih onesnaževal, svinčevih akumulatorjev, živega srebra in tudi nekaterih metod obdelave nevarnih odpadkov kot tudi praktični priročniki za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, financiranja, obveščanja o čezmejnem premeščanju odpadkov, ravnanje z odpadki na okolju varnem načinu in navodila za recikliranje.

Slovenija želi, da se vsi predlogi, za katere še nimamo skupnega stališča, uskladijo na pregleden način na koordinacijah EU na samem zasedanju. Vsi dokumenti za BC COP14 v času priprave tega gradiva še niso bili na voljo (dnevni redi v prilogi 2), prav tako ne izoblikovana stališča. Predstavnica Republike Slovenije bo aktivno sodelovala na usklajevalnih sestankih in prispevala k oblikovanju skupnih stališč EU ter sodelovala na sejah odborov konvencije in njenih protokolov ter regionalnih in plenarnih zasedanjih.

Začasni dnevni red

1. Otvoritev seje.
2. potrditev dnevnega reda.
3. organizacijske zadeve:
 - (a) izvolitev uradnikov;
 - (b) organizacija dela;
 - (c) poročanje predstavnikov COP-14.
4. zadeve v zvezi z izvajanjem konvencije:
 - (a) strateška vprašanja:
 - (i) strateški okvir;
 - (ii) obravnavanje uveljavitve člena o prepovedi;
 - (iii) razvoj smernice za okolju varno ravnanje;
 - (iv) Kartagenska deklaracija za preprečevanje, zmanjševanje in predelavo nevarnih odpadkov in drugih odpadkov;
 - (b) znanstvene in tehnične zadeve:
 - (i) tehnične smernice;
 - (ii) razvrstitev in opredelitev nevarnih lastnosti odpadkov;
 - (iii) nacionalno poročanja;
 - (iv) elektronski pristop notifikacije in dokumentov o čezmejnih pošiljkah odpadkov;
 - (v) morski plastični odpadki in mikroplastika;
 - (vi) odpadki, ki vsebujejo nanomateriale;
 - (c) pravne in upravne zadeve:
 - (i) odbor za upravljanje spodbujanja izvajanja in skladnosti konvencije;

- (ii) zagotavljanje pravne jasnosti;
 - (iii) nacionalna zakonodaja, soglasja, izvrševanje konvencije in prizadevanja za boj proti nezakonitim pošiljkam odpadkov;
 - (d) tehnične pomoči;
 - (e) partnerski program Baselske konvencije;
 - (f) finančna sredstva;
 - (g) delovni program odprte delovne skupine za obdobje 2020-2021.
5. izboljšanje sodelovanja in usklajevanja med Baselsko, Rotterdamsko in Stockholmsko konvencijo:
- (a) mednarodno sodelovanje in usklajevanje;
 - (b) koordinacijsko telo za izmenjavo informacij;
 - (c) zastopanost spolov;
 - (d) sinergije pri preprečevanju in boju proti nezakonitem prometu in trgovini z nevarnimi kemikalijami in odpadki;
 - (e) od znanosti k dejanjem.
6. program dela in proračun.
7. memorandum o soglasju med okoljskim programom Združenih narodov in konference pogodbenic Baselske konvencije.
8. kraj in datum petnajstem zasedanju Konference pogodbenic.
9. druge zadeve.
10. sprejem poročila.
11. zaključek srečanja.

b) Izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na 9. zasedanju Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (RC, COP9), 7. do 10. maj 2019, Ženeva, Švica

Konferenca pogodbenic je glavni organ konvencije, njena zasedanja pa običajno potekajo vsako drugo leto. Delo na konferenci pogodbenic se začne in konča na plenarnem zasedanju, podrobna pogajanja o posameznih temah dnevnega reda pa potekajo v delovnih skupinah ali odborih ter, kadar je potrebno, v njihovih podskupinah. Sklepe se sprejema s konsenzom. EU lahko glasuje skupaj in ima pri tem 28 glasov.

Slovenija je Rotterdamsko konvencijo o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (v nadaljnjem besedilu: Rotterdamska konvencija) ratificirala leta 1999. Evropska unija skupno izvaja Rotterdamsko konvencijo preko Uredbe 649/2012/EU o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij, pri čemer se izvozne postopke izvaja preko enotne elektronske baze ePIC, ki deluje pri Evropski agenciji za kemikalije (ECHA), v katero lahko dostopajo tako izvozna podjetja kot pristojni organi držav članic.

Izhodišča EU in usklajevanje med državami članicami

Na konferenci pogodbenic se bo obravnavalo vključitev sedmih kemikalij v prilogo III Rotterdamske konvencije:

- acetoklor,
- karbosulfan,
- krizotilni azbest,
- fention (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali

več),

- heksabromociklododekan,

- forat,

- tekoče formulacije (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/L ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/L ali več.

Vse obravnavane kemikalije so v EU že dalj časa prepovedane ali strogo omejene. Vključitev teh kemikalij v prilogo III Slovenija podpira predvsem zaradi zagotavljanje varnosti v državah prejemnicah tovrstnih nevarnih kemikalij, še posebej v državah v razvoju, ki praviloma nimajo nikakršnih nacionalnih ukrepov za obvladovanje tveganj pred kemikalijami.

Slovenija (in EU kot celota) podpira vključitev vseh predlaganih kemikalij. Ker je za vključitev potreben konsenz vseh držav članic, je pričakovati težave pri treh kemikalijah (krizotil, acetoklor in parakvat).

V tem kontekstu je tudi predlog afriške skupine za spremembo 22. člena Rotterdamske konvencije, v katerem bi sedanjo zahtevo glede dopolnjevanja priloge III s konsenza razširili na 2/3 ali vsaj 4/5 večino. Glede tega ni pričakovati kakšnega premika stališč pri delu držav, ki želijo blokirati vključitev posameznih kemikalij v prilogo III. EU (in Slovenija) sicer v principu to podpira, vendar bi bilo v primeru spremembe člena Rotterdamske konvencije ponovno izvesti ratifikacijo, kar bi lahko povzročilo dodatne težave pri delu držav.

Dogovor je potreben tudi glede sporazuma s Carinsko organizacijo glede HS kod, kjer sicer ni vsebinskih zadržkov, težava pa je dolgotrajnost postopkov v okviru WCO.

Predlaga se tudi sprememba 16. člena (ki govori o tehnični pomoči državam v razvoju), ki naj bi se po predlogu afriške skupine razširil tudi na finančno podporo. EU (in Slovenija) temu nasprotuje, ker že sedaj obstaja GEF mehanizem, ki omogoča tudi tovrstno pomoč.

EU zelo podpira t. i. "Clearing House" mehanizem za izmenjavo informacij za vse tri konvencije. Gre za spletno stran z informacijami o kemikalijah in njihovih rabah, nevarnih lastnostih, alternativah itd. Ta mehanizem bi npr. lahko delno nadomestil notifikacijske postopke ob izvozi kemikalij, ki jih nikakor ne moremo vključiti na seznam priloge III Rotterdamske konvencije.

Predlaga se tudi sprejetje nove priloge k Rotterdamski konvenciji, in sicer priloge o postopkih in institucionalnih mehanizmih za ugotavljanje z določbami neskladnega ravnanja. Besedilo priloge je bilo obravnavano v okviru 7. in 8. zasedanja držav članic in je posledica potrebe po določenem ukrepanju v primeru neizvajanja zahtev konvencije s strani držav članic. Trenutno je namreč stopnja izvajanja v povprečju zelo nizka, pri čemer EU ne samo da zahteve konvencije izvaja, marveč je z Uredbo 649/2012/EU vzpostavila tudi dodatne mehanizme nadzora izvoza, ki jih ostale države članice nimajo.

Priloga predvideva ustanovitev Odbora za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti, ki ga bo sestavljalo 15 ekspertov iz vseh UN regij. Naloga odbora bo, da na predlog države, ki ima posledice zaradi neizvajanja konvencije s strani druge države članice, ali na predlog same države članice, ki ne zmore izpolnjevati obveznosti, sprejme enega od sledečih ukrepov:

- državi svetuje,
- poda nezavezujoča priporočila,
- državi posreduje dodatne informacije, ki ji bodo omogočile boljše izvajanje.

Odbor lahko predlaga konferenci držav članic, da se tovrstni državi:

- izreče opomin,
- nudi dodatno strokovno in/ali finančno podporo,
- zahteva, da redno poroča o napredku.

Priloga k Rotterdamski konvenciji bo avtomatično začela veljati (razen če ji posamezna članica izrecno nasprotuje), kar pomeni, da ni potreben ratifikacijski postopek, glede na vsebino tudi ni potreben sprejem EU ali nacionalne zakonodaje. Posledično ne bo dodatnih obremenitev za pristojne organe.

Izhodišča Republike Slovenije

Slovenija je aktivno sodelovala pri pripravi skupnih EU stališč, kot je navedeno v zgornjem poglavju, in ima torej enaka stališča kot EU.

Poleg zastopanja skupnih EU stališč na področju Rotterdamske konvencije je udeležba pomembna tudi z vidika predsedovanja Slovenije Svetu EU v letu 2021, ko bo Slovenija ali vodila usklajevanja stališč držav članic EU za takrat aktualne konference pogodbenic Konvencije in njenih protokolov ter pripadajočih delovnih teles ali vodila aktivnosti po konferenci, kar je odvisno od datuma COP10.

Preliminarni dnevni red

1. Otvoritev seje
2. Potrditev dnevnega reda
3. Organizacijske zadeve:
 - a) izvolitev uradnikov
 - b) organizacija dela
 - c) poročilo o poverilnicah
4. Poslovnik konference pogodbenic
5. Zadeve, povezane z implementacijo konvencije:
 - a) status implementacije,
 - b) vključitev kemikalij na prilogo III konvencije
 - c) izboljšanje učinkovitosti konvencije
 - d) skladnost
 - e) tehnična pomoč
 - f) finančni viri
6. Izboljšanje sodelovanja in koordinacija med Baselsko, Rotterdamsko in Stockholmsko konvencijo:
 - a) mednarodno sodelovanje in koordinacija
 - b) mehanizem "clearing house" za izmenjavo informacij
 - c) vključevanje načela enakosti spolov
 - d) sinergije in preventive v boju proti nelegalnemu prometu in trgovanju nevarnih kemikalij in odpadkov
 - e) od znanosti k akciji
7. Program dela in proračun
8. Memorandum o soglasju med Programom Združenih narodov za okolje in Konferenco pogodbenic Stockholmske konvencije.
9. Kraj in datum 10. srečanja COP
10. Druge zadeve
11. Sprejem poročila
12. Zaključek srečanja

c) Izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na 9. zasedanje Konference pogodbenic Stockholmske konvencije (SC, COP9), 29. april do 3. maj 2019, Ženeva, Švica

Stockholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih (v nadaljnjem besedilu: Stockholmska konvencija) predpisuje na osnovi previdnostnega principa okvir za odpravo proizvodnje, uporabe, uvoza in izvoza določenih nevarnih kemikalij - obstojnih organskih onesnaževal, njihovo varno rokovanje in odstranjevanje ter odpravo ali zmanjševanje izpustov določenih nenamerno proizvedenih obstojnih organskih onesnaževal (POPs). Dodatno predpisuje pravila za vključitev novih kemikalij v njene priloge.

Republika Slovenija je deponirala listino o ratifikaciji Stockholmske konvencije 4. maja 2004. Zasedanja pogodbenic so bila prva tri leta po uveljavitvi konvencije vsako leto, vsa nadaljnja srečanja potekajo v razmiku dveh let. Na prvih treh zasedanjih konvencije so pogodbenice vzpostavile sistem delovanja določenih strokovnih skupin (na primer Pregledovalni komite, regionalna in koordinacijska skupina za oceno učinkovitosti konvencije ter pregled monitoringov), sistem poročanja s pripravo in odobritvijo za to potrebnih obrazcev, pripravo strokovnih smernic ter sprejemale sklepe, ki so potrebni za doseganje osnovnih ciljev Stockholmske konvencije. Na četrti konferenci pogodbenic Stockholmske konvencije je bila glavnina srečanja posvečena vključitvi novih devetih POPs kemikalij v Prilogo A oziroma C, ki urejata omejitev proizvodnje in uporabe oziroma izpustov. Peta konferenca pogodbenic Stockholmske konvencije je vključila eno novo snov v Prilogo A, ki ureja popolno omejitev proizvodnje, uporabe in izpustov. Srečanje je potrdilo imenovanje regionalnih centrov, ki služijo tehnični pomoči, in odobrilo strokovne smernice, namenjene boljši implementaciji Stockholmske konvencije. Na šestem do osmem srečanju je bil vključenih v priloge Stockholmske konvencije osem novih POPs, obdobje dovoljenih izjem se je skrajšalo, posodobil se je poročevalski obrazec, posodobile so se tudi smernice za najboljše tehnike, ki so na voljo/najboljše okoljske prakse ter smernice za revizijo izvedbenih načrtov, Pregledovalni komite je poročal o obravnavi in pripravah profila tveganja za nove POPs kandidate. Stockholmska konvencija trenutno vključuje 27 snovi (družin snovi), ki so vključene v Prilogo A, B in/ali C.

Izhodišča EU in usklajevanje med državami članicami

Glavnina srečanja je namenjena vključitvi novih kemikalij v prilogi A in C konvencije, ki jih po strokovnem pregledu in pripravi profila tveganja priporoči Sekretariatu Pregledovalni odbor konvencije (POPRC). Podpira se vključitev prefluorooktanojske kisline (PFOA), njenih soli in s PFOA povezanih spojin. Podprejo se tudi določene izjeme uporabe, ki bodo časovno omejene. Izjeme za pene za gašenje požara se omejijo. EU se strinja s priporočilom, da se zamenjava pen s PFOA ne nadomešča z alternativami, ki vsebujejo kratko verižne per in polifluoroalkil snovi, zaradi zelo velike obstojnosti, visoke mobilnosti in negativnega vpliva na okolje. Zadnja informacija s POPRC o gasilnih penah brez fluora v primerjavi s stroški za dekontaminacijo po uporabi gasilnih pen s fluorjem opravičujejo resen pristop k strožji omejitvi kot je v REACH zakonodaji.

Glede drugih uporab PFOA EU, kot na primer uporaba le kot intermediat le v zaprtih sistemih kjer je PFOA proizveden kot nenameren so-proizvod pri proizvodnji fluoro kemikalij, uporabo PFOI pri proizvodnji PFOB za uporabo v zdravilih podpira zaključke POPRC. Znotraj EU ostaja dovoljena uporaba PFOA le še za prevleke v kovinski industriji samo v določenih zaprtih sistemih. EU podpira tudi vključitev dikofola, nenamerno nastalega proizvoda, ki nastane pri proizvodnji DDT.

Glede na to, da je POPRC predlagal spremembe v Prilogi B glede sprejemljivih namenov in specifičnih izjem za uporabo PFOS, se EU strinja z obrazložitvijo glede sulfuramida in posledično s spremembo vpisa PFOS v Prilogo B.

EU se je opredelila tudi do drugih odprtih vprašanj, ki jih ureja Stockholmska konvencija. Prepoznava se, da število specifičnih izjem glede uporabe POPs snovi med državami pogodbenicami upada, kar je jasen znak da se vedno bolj uporabljajo varnejše alternative. DDT še podaljšuje svojo uporabo v državah za zaščito pred malarijo. Prepoznava se, da še vedno manjkajo učinkovite in varne, prav tako pa tudi finančno sprejemljive alternative za nerazvite države. Znotraj EU se zavzema za to, da se uporaba polikloriranih bifenilov (PCB) v opremi omeji do leta 2025, uničenje tekočin in opreme, onesnažene s PCB pa do leta 2028. Notranja zakonodaja EU o PCB velja že od leta 1976, zato je narejen velik napredek pri njegovi eliminaciji in odstranjevanju. Važno je, da se pogodbenice zavedajo svojih obveznosti, omogočiti pa se jim mora tudi dodatna pomoč pri eliminaciji PCB. Razvoj je pokazal potrebo po novični reviziji smernic za Toolkit in BAT/BEP.

Ena važnejših nalog pogodbenic je tudi priprava nacionalnih izvedbenih načrtov. Hkrati z dodajanjem novih POPs se naj bi načrti v določenem obdobju tudi revidirali.

Izhodišča Republike Slovenije

Slovenija se pridružuje podpori glede vključitve s strani Pregledovalnega odbora za POPs predlaganih kemikalij v prilogo A Stockholmske konvencije na 9. konferenci pogodbenic. Gre za vključitev perfluorooktanojske kisline (PFOA), njenih soli in s PFOA povezanih spojin s specifičnimi izjemami ter dikofola, ki se vključuje brez specifičnih sprememb.

Obe kemikaliji sta že predmet omejitev po zakonodaji EU, njuna omejitev je podobna tej, ki že velja v EU. Uporaba dikofola, ki nastaja kot intermediat pri sintezi DDT, je bila v EU omejena z Uredbo Komisije 2032/2003/ES in Odločbo Komisije 2008/764/ES. Uporaba PFOA, njenih soli in s PFOA povezanih spojin pa je bila omejena z Odločbo Komisije 2017/1000/EU.

Poleg podpore pri vključitvi zgoraj omenjenih kemikalij podpira Slovenija tudi odstranitev oziroma spremembo vpisov za perfluorooktan sulfonsko kislino (PFOS) in njene derivate ter perfluorooktan sulfonil fluorid (PFOSF) iz priloge B Stockholmske konvencije pri sprejemljivih namenih in specifičnih izjemah glede uporabe. Vsi predlagani sprejemljivi nameni in posebne izjeme, ki so predlagani za izbris, niso več v uporabi tako znotraj Slovenije kot tudi znotraj EU.

Začasni dnevni red

1. Otvoritev seje
2. Potrditev dnevnega reda
3. Organizacijske zadeve:
 - (a) izvolitev uradnikov
 - (b) organizacija dela
 - (c) poročilo o poverilnicah
4. Poslovnik konference pogodbenic
5. Zadeve, povezane z implementacijo konvencije:
 - (a) Ukrepi za zmanjšanje ali odpravo izpustov iz namerne proizvodnje in uporabe:
 - (i) izjeme
 - (ii) DDT
 - (iii) Poliklorirani bifenili

- (iv) Perfluorooktan sulfonska kislina, njene soli in perfluorooktan sulfonil fluorid
 - (v) Ocena nadaljnje rabe po postopku iz 2.b odstavka 3. člena
 - (b) Ukrepi za zmanjšanje ali odpravo izpustov iz nenamerne proizvodnje
 - (c) Ukrepi za zmanjšanje ali odpravo izpustov iz odpadkov
 - (d) Izvedbeni načrti
 - (e) Vključitev kemikalij v Priloge A, B ali C konvencije
 - (f) Tehnična pomoč
 - (g) Finančni viri in mehanizmi
 - (h) Poročanje v skladu s 15. členom
 - (i) Ocena učinkovitosti
 - (j) Skladnost
6. Izboljšanje sodelovanja in koordinacija med Baselsko, Rotterdamsko in Stockholmsko konvencijo:
- (a) Mednarodno sodelovanje in koordinacija
 - (b) Mehanizem klirinške hiše za izmenjavo informacij
 - (c) Vključevanje načela enakosti spolov
 - (d) Sinergije in preventive v boju proti nelegalnemu prometu in trgovanju nevarnih kemikalij in odpadkov
 - (e) Od znanosti k akciji
7. Program dela in proračun
8. Memorandum o soglasju med Programom Združenih narodov za okolje in Konferenco pogodbenic Stockholmske konvencije.
9. Kraj in datum 10. srečanja COP
10. Druge zadeve
11. Sprejem poročila
12. Zaključek srečanja

